

Arthur Kottas – „Természetes” szemmel

...most már tudom miért hívta meg Kothas háromszor is Parelliéket a Bécsi Spanyoliskolába!

Az, hogy milyen azonosság vagy esetleg különbözőség van Parelliék és Kothas között, az munkásságuk, hozzáállásuk és szemléletük tanulmányozása, megfigyelése alapján történhet csak. Parelliékkel kapcsolatban már a legelső alkalommal, amikor előben láthattam őket, tudtam, hogy ez maga a teljes és széles körűen alkalmazható ló és lovas ember-képzési rendszer. Bebizonyítja, hogy a ló az ló, bárhol is legyen a világon, négy patája van és mindegyikre ugyanúgy hat a gravitáció! Tehát mindegyikhez folyamatos és állandó tudás bővítése mellett kell hozzáállnunk mindenféle extra titok keresése nélkül. Megfigyelhető, hogy Arthur Kottas is egy ugyanilyen állandó tanulásra és nyitottságra próbálta ösztönözni a móri kurzuson megjelenteket. Nem véletlenül említette meg, hogy volt olyan alkalom, amikor egyazon napon díjlovaglásban, díjugratásban és galoppversenyben is indult. Amelyeket mellel megnyert, de a lényege inkább az, hogy a lovat, mint társ élőlényt abszolút meg kell ismerjünk, annak érdekében, hogy kitűzött közös céljaink a legjobban sikerüljenek! Itt ismét egybevágunk szemléleteik a következő Parellizmus szerint: „A lovak tanítanak minket, mi pedig tanítjuk a lovakat!”. Ezért nem helyes a gyerekeket elrontani azzal, hogy már a kezdetektől csak kifejezetten erre vagy arra a szakágra célorientált oktatásban vegyenek részt. Ugyanis akkor ők csak annyiad emberek lesznek a lovak világában. Érdekes, hogy ez sokáig jellemezte a lovasok kiképzését Magyarországon is. Ugyanígy a lovak és a tanulás a kulcs szó Parelli képzésében és a Spanyol iskoláiban is. Parelli szerint: „Nagyon fontos az embereket megfelelően tanítani, annak érdekében, hogy a föld egy jobb hely legyen a lovak számára! Ugyanis a lovakon nem tudunk addig segíteni vagy velük megfelelően dolgozni, ameddig az embereket, lovasokat nem oktatjuk megfelelően!” Ami nem más, mint ismerd meg lovad, szokásait, viselkedését, mielőtt felülpsz rá. Ebben és a lovasok általános és természetes alapkiképzésének fontosságában ismét egyezőséget láthatunk Kottas és Parelli között, amelyet mi sem bizonyít jobban, mint amit Kottas Spanyol Iskolai lovas képzésük idő igényéről és tartalmi követelményéről mond el. Ez az, amely ahhoz a kiváló lovagláshoz szükséges, ami miatt őt a világ minden tájára folyamatosan hívják! Ez a képzés pedig, - ha a sorok között olvastunk – nem versenyzéssel, hanem a kiválasztást követő 1 év istálló és a lovak körüli általános munkával kezdődött. Semmi sem megfelelőbb a szeretett lény megismeréséhez, mint etetni, kezelni és trágyázni őt, figyelni, ahogyan egymással viselkednek. Parelli ezért mondja azt, hogy figyeld meg azt, ahogyan a lovak egymással viselkednek és tégy te is ugyanúgy! A lovak körüli munka során aztán ténylegesen kitudódik, hogy valaki mindent meg kíván-e tenni annak érdekében, hogy abszolút megismerje azt a lényt, akitől olyan partnerséget kér, amellyel a piaffon, passageon keresztül még magasabb fokú feladatokat hajtsanak végre együtt vagy csak egyszerűen fel akar ülni egy állatra, akitől annak megismerése nélkül egyszerűen el akarja várni a feladatok elvégzését. Pedig megfelelő megismerésük nélkül csak áhíthatjuk a harmonikus, könnyed, finom együttlétet, amelyre, mint mennyországra minden lovas vágyik. Parelli azt mondja erre: „Hát igen! Mindenki a mennyországba szeretne jutni, viszont meghalni senki sem akar érte!” Ezt az alaposságot támasztja alá, ahogyan a belovagló kiképzése folytatódik, 2-3 év futószárazás és egyéb alapozáson keresztül. A kontrolált és megfelelő alapok elsajátítását követően fiatal mént kapnak a jelöltek, akiket az ezt megelőző időszakokkal megegyező szakmai felügyelet mellett képezhetnek Nagy-díj szintig. Akinek nem sikerül elsőre, annak, pedig egy következő ménnel még egy esélyt adnak. Tehát attól függően, hogy valakinek elsőre vagy másodikra sikerül kiképezni megfelelően lovát, a spanyoliskolába első belépést követően 8-12 év is eltelhet és mindez, abszolút hibátlan szakmai felügyelet mellett.

Tanárom, Monspart Gábor számtalanszor említette, hogy közép (M) kategóriáig, valamennyi lovasnak specializáció nélkül egymás szakágaiban kellett tudni versenyezni. Ez a széleskörű tudást előirányzó képzés sokáig természetes volt hazánkban is. Még a 70-es, 80-as évek lovasiskolai lovasainak is szinte kötelező volt díjlovaglásban, díjugratásban és militaryban is versenyezni. De a voltízslástól és a fogatolástól sem lehettek teljesen idegenek. Nagyjából eddig tartott a „természetes” lovas emberek korszaka kis hazánkban. Nyugaton ez még korábban befejeződött és a specializáció, a jobb tenyésztés segítségével elkezdte megőlni a teljes körű – természetes – lovas tudás elsajátításának szükségességét! Ugyanakkor az tisztán észrevehető és figyelembe ajánlható, hogy az egyes szakágak kiemelkedő nemzetközi nagyságai, akik folyamatosan a csúcson vannak, képesek lennének bármikor szinte bármely másik szakág versenyein sikeresen részt venni. Ezt, pedig nem köszönhetik többnyire másnak, mint megfelelő, teljes körű lovas iskolai alapoknak, amelyről úgy Parelli, mint Kottas vagy az őket megelőző Joe Fargis, George Morris és Némethy Bertalan kurzusai, oktatásai is szóltak, szólnak. Erről a közönségtalálkozót követő magán interjúban Kottas a következőket nyilatkozta: „Cowboyok? Meglehet, hogy igen és Linda és Pat Parelli külsőleg azok is. Ugyanakkor mindkettőjük, minden szakágban szupersztár lehetne, lovas tudásukból kifolyólag! Tehát érdemes rájuk odafigyelni, mert van mit tanulnunk tőlük!”

Parelli szintekbe tagolt képzési rendszerének első három szintjét követően következik a specializáció különböző szakágak irányába, amelyen keresztül játszi könnyedséggel jut el a Parelli diákok jó része a piaffig, passageig és még sokkal tovább, kifejezetten, ha a ló és ember közötti kapcsolatok minőségének mélységét veszem figyelembe. Mintha csak a hajdani közép kategória utáni szétválásnak lennének ismét tanúi vagy talán egy kicsit többnek!

Az Olimpiai aranyérmes David O'Connor szavaival összegzem cikkemet, aki Parelliékkel közösen propagálja a megfelelő, természetes lóhoz állást, egyben valamennyi sport lovát, így olimpiai lovait is ezzel a módszerrel alapozza:

„A mai világban az a baj, hogy azelőtt kezdünk el versenyezni, ami előtt megtanulnánk lovagolni és azelőtt kezdünk el lovagolni ami előtt megtanulnánk a lovakkal kommunikálni! Tehát először ismerjük meg azt az állatfajt, amelyiktől elvárjuk, hogy társunk legyen, és csak azután ülünk fel rájuk, ha már tudunk velük kommunikálni. Ezután, pedig ha még mindig akarunk, akkor elkezdhetünk akár versenyezni is!”

„A lovak, pedig a világ minden pontján ugyanazt a nyelvet beszélik, ezért a mi felelőségünk, hogy az ő nyelvüket elsajátítsuk és nem fordítva!”

Parelliéket idézve ez, pedig csak a LOVE, LANGUAGE és LEADERSHIP hármas egység, tehát a SZERETET, KOMMUNIKÁCIÓ és a DOMINANCIA egyforma arányú megléte mellett történhet!

Folyamatosan tanulni, nyitottnak és természetesnek lenni!

Mészáros Gyula